

Sammensætning, Højesteret havde, med Gram som Præsident og Tybjerg i sin Midte, var det en fordomsfri og overordentlig duelig Domstol. Selve Præsident Gram er en Mand, om hvem man i Sandhed kan sige, at han i Retsind ikke viger for nogen. Tybjerg var en Mand, som var kommet i nøje Forhold til Arbejderklassen gennem den Stilling, han indtog i deres Domstole, og han udmærkede sig baade ved teoretisk Indsigt og Kundskaber og Forstaaelse af Livet her i Landet.

Men saa udmærket har Højesteret ikke altid staaet. Det er ikke nødvendigt at fremdrage Tiden under Enevoldsmagten, da Højesteret ikke havde nogen selvstændig Stilling. Heller ikke skal jeg dvæle ved de Tider, som kom kort efter den frie Forfatning. Hvad angaar Højesterets Stilling i den store Strid mellem Godsejere og Bønder om Fæstejorderne i Danmark, er der vistnok meget at bebrejde Højesteret. Men jeg skal holde mig til Ting, som alle blot midaldrende Mennesker i Danmark kan huske, og jeg skal som Udgangspunkt tage en Bemærkning, der efter min Mening er karakteristisk, som fremsættes af Højesteretsdommer Cosmus Meyer i et Bilag til den Betænkning, der ledsager Lovforslaget, og hvori han siger om den hemmelige Votering i Højesteret, at det er „en Regel, om hvilken det ikke fra nogen Side er saa meget som antydet, at den har givet Anledning til Misbrug“. Det viser sig altsaa, at Højesteret er fornøjet med sin Arbejdsmetode og med sig selv, og at dette ogsaa gælder Hr. Cosmus Meyer. Men dette at være tilfreds med sig selv og sin Virksomhed bliver let en Sovepude, og der er for mig Grund til at undersøge, om denne Tilfredshed er velbegrundet. Ser jeg tilbage over den Tid, jeg kan huske, erindrer jeg, at kort Tid efter, at jeg var kommet her til København som Student, blev der fældet Dom over Berg; det var i 1886. Den 11. Januar 1886 dømte Højesteret i Holstebro-Sagen Berg til 6 Maaneders Fængsel paa sædvanlig Fangekost. Hvem var Berg, som Højesteret dømte saaledes? Han var dette høje Tings Formand. Det vil sige, han beklædte den højeste og fornemste Stilling, en dansk Mand kan komme til at indtage ved sine Medborgeres Tillid og deres Udøvelse af den politiske Valgret. Berg benægtede, at han havde paavirket Noes og

Nielsen til at fjerne Politimester Borup i Holstebro fra Talerstolen; han benægtede altsaa at have anstiftet den paagældende Forbrydelse. Og hvad var selve Forbrydelsen? Det var, at man paa en venlig Maade fjernede Politimester Borup fra en Talerstol, paa hvilken han ikke opholdt sig for at overvaage, at lovlig Orden opretholdtes — for den var ikke truet —, men for at gøre Tjenergerning for Lovbruddets Mænd ved Forsøg paa at knægte Talefriheden i det danske Folk. Folketingets Formand nægtede at have anstiftet Forbrydelsen, men Højesteret tog ikke Hensyn til hans Benægtelse, men dømte ham alligevel. Og ikke alene dømtes han, men den 24. Januar arresteredes Folketingets Formand og indsattes til Afsoning af sin Fængselsstraf paa 6 Maaneders sædvanlig Fangekost. Og naar nu Højesteretsdommer Cosmus Meyer siger, at det ikke fra nogens Side er saa meget som antydet, at den hemmelige Afstemning i Højesteret har givet Anledning til Klage, maa jeg dog minde Højesteretsdommeren og hele Højesteret om, at ikke mindre end 80 000 danske Mænd bidrog til en Sølvbryllupsgave, bestaaende af 45 000 Kr. i rede Guld, som den 22. Maj overraktes Berg og hans Hustru. Disse 80 000 Bidragydere var alle af den Mening, at Dommen over Berg var uretfærdig, og, hvad der er af Betydning overfor Højesteretsdommer Cosmus Meyers Udtalelse: de var alle sammen overbeviste om, at denne Dom kun var fældet af 7 Dommere imod 6, og at den ikke vilde være blevet fældet, hvis der havde været offentlig Votering i Højesteret. Jeg var ung den Gang, men husker meget vel, hvorledes den offentlige Mening den Gang var. Og den offentlige Mening var, at hvis Dommene personlig overfor Offentligheden skulde have staaet inde for deres Dom, var den ikke blevet, som den blev. Saa det er meget urigtigt af Dommer Cosmus Meyer at udtale sig med saa stor Tilfredshed med sig selv og Højesteret, som han har gjort her. Der var den Gang megen Protest imod Højesteret, og der var megen Misfornøjelse med, at denne Dom var fældet paa Grund af den hemmelige Afstemning.

Det indskrænkede sig imidlertid ikke dertil. Den 25. Juli sejlede her fra København ikke mindre end 17 store Dampere til Helsingør, udelukkende med Passagerer